

Historisch Centrum Overijssel (HCO), *archieff Klooster Albergen*, inv.nr. 109-2 (regist nr. 444), Johan ter Leghe, pastoor te Neede, verkoopt aan de prior en het convent van Albergen, alle rechten en inkomsten die zijn kerk uit het goed Oding in Elzen in het kerspel Rijssen gehad heeft, 1477, mei 2. Het goed Odink is mogelijk hofhorig geweest aan de hof te Neede.

Ic Bertolt van Langhen, in der tijt een gesworen richter mijns ghenedighen heren van Utrecht van Kedinge-
 lant, doe kundich allen luden, dat voer mij ende voer gherichteslude, hierna bescreven, ghecomen is,
 daer ic sat thoe ghe-
 richte in enen ghehegheden heymale, als ic myt rechte solde, heer Johan ter Leghe, kerckheer ende
 pastoer toe Niede
 ende bekende voer hem voer sijne naevolghers pastoers toe Niede ende voer sijne kercke, dat hie
 vercoft heft, erflike
 ewelike ende *ummeermeer* in enen steden *erfcope* ende vercopet den eerweerdighen prior ende
convent der *Reguliers* to Alberghen
 alle recht, *gulde tyns ende renthe*, die hie ende sijne kercke toe Niede heft ende ghehat heft an ende
 uut den erve Oding
 myt sijnen toebehoer, ghelegghen toe Elzen in den kerspel toe Rijssen, nae inholt der brieve daer van
 bezeghelt, voer
vrijeyghen ende *dorslachtighe* recht, gulde tyns ende pacht, allen *voercommer* daarvan afghedaen,
 voer ene summe ghel-
 des, die hie bekende dat hem ende sijne kercken *vorscreven*, vol al ende wal betaelt was, ende voer
 een pont vlasses uut den
 erve Oding vors. jaerlixs sijne kercken vors., beholtlic hem ende sijne kercken vors. alles rechtens dat
 hie ende sijne kercke
 an den luden die van den erve vors. ghesproten sijn heft ghehat tot dessen daghe toe, ende heer
 Johan ter Leghe, kercheer
 toe Niede vors. opliet ende opdroech voer mij in denselven gherichte den prior ende convente van
 Alberghen vors. of hol-
 der dessen briefs myt oeren willen, die rechte, gulde tynse ende renthen vors. tot ewighen tijden;
 ende gheng der uut voer
 mij ende *verteech* daarvan voer hem, voer sijne kercke toe Niede ende voer sijne naevolghers
 pastoers der kercken
 vors. erflike ende ewelike myt aller *oplatinge ende vertichnisse* als *ordel ende recht wijse* tot
 behoef des priors
 ende convents vors. Ende *lovede* voer hem ende sijnen naecomende kerckheren toe Niede den prior
 ende convente vors.
 die te *waren* ende rechte *warscap* te doen buten schaden ende kost des priors ende convents vors.,
 voer vrijeyghen ende *om-*
becommerde recht, gulde tyns ende pacht voer alle dieghene die des toe rechte comen willen, toe
 allen tijden, soe
 waer ende wanneer sie ses begherende sijn of yemant van oerre wegghen uut oeren beveele. Weert
 sake dat den
 prior ende convente van Alberghen vors. yet ontbreke tot yenigher tijt in yenighen van dessen vors.
 punten daer
 sie yenighen schaden of hinder bij leden, woe dat bij queme, den schaden of hinder mogghen sie of
 yemant van oerre
 wegghen uut oeren beveele selven groten ende werderen ende sonder vervolch yenighes rechtens,
 ghelijc rechte heren pacht
 uitmanen ende inwynnen myt recht uut alle des kerckheren ende kercken toe Niede guet, waer die
 ghelegghen sijn, son-
 der *arghelist*. In oerkonde der waerheyt, want ic, Bertolt van Langhen vors. over desse vors. artikele
 ende saken
 hebbe ghezeten toe gherichte in enen ghehegheden heymale myt mijnen *kornoten*, hyrnae bescreven.
 Soe hebbe ick,
 om bede wille van beyden zijden, mijn zegghel als een richter an dessen brief ghehanghen. Hyr weren
 mede an

ende over alse rechte kornoten ende gherichtes lude, Steven van Grymberghe ende Rorick van Grymberghe ende anders guder lude ghenoech. In den jare onses Heren dusent vierhondert seven ende seventich, op *hilghe Cruces avent invencio*.

Toelichting bij het charter uit het archief van het klooster Albergen.

gesworen	=	beëdigd
Heren van Utrecht	=	de bisschop van Utrecht als landsheer
gerichteslude	=	gerichtslieden, keurnoten, bijzitters: de verplichte onpartijdige getuigen van de rechtshandeling
ghehegheden	=	omheind, afgepaald; het terrein van de terechtzitting, waarbinnen niemand mocht komen tenzij hij gedaagde was.
heymale	=	terechtzing
ummermeer	=	voortaan, altijd
steden	=	vast, onverbrekelijk
erfcope	=	erfkoop waardoor eigendom voorgoed overgaat
prior	=	overste van een lokaal klooster (de orde wordt geleid door een abt)
convent	=	kloostergemeenschap
reguliers	=	de regulieren: volgers van de kloosterregel.
renthe	=	pacht
brieve	=	akten, charters (= bezegelde akten op perkament)
vrijeyghen	=	niet feodaal, vrij bezit
dorslachtige	=	geheel en al, volslagen
voercommer	=	last die al op het ene of andere goed rust
beholtlic	=	onder voorbehoud
opliet ende opdroech	=	opdragen
verteech	=	(van vertichten): afstand doen van iets
oplatinge	=	eigendomsrechten overdragen aan iemand
ordel wijzen	=	vonnis wijzen
lovede	=	beloofde
waren	=	te waarborgen, voor iets instaan
Warscap	=	borgstelling, vrijwaring, garantie
onbecommerde recht	=	zonder belemmering, zonder schulden
utmanen	=	invorderen
bede	=	verzoek
Inventio Crucis (in maio)	=	3 mei. Hilghe Crucesavent invencio = 2 mei

Het klooster Albergen werd in 1406 gesticht als "moderne devote" gemeenschap o.l.v. een rector. De gemeenschap bestond uit broeders van het gemene (= gemeenschappelijke) leven. In 1448 werd het broederhuis van Albergen omgevormd tot een klooster en werd het toegelaten tot het Kapittel van Windesheim bij Zwolle. De kloosterlingen van dit kapittel volgden de regel van Augustinus. Zij legden de nadruk op de viering van de liturgie. Daarom werden zij wel "reguliere kanunniken van Sint Augustinus", of kortweg "regulieren" genoemd.

Literatuur:

J.B. Schildkamp e.a. (red.) *De kroniek van Johannes van Lochem, prior te Albergen: vertaling en toelichting* (Albergen/Enschede, 1995)

J.G. Smit, "Kerk en kerspel van Neede tot 1616, in: *Bijdragen en mededelingen "Gelre"*, deel LXVII (1974), 27-49.